

et Mor-Rakkeri af et saadant Omfang, at det er fuldkommen skadeligt for vedkommende Arbejder. For at faa saa stor Fortjeneste som muligt fristes Arbejderen til at arbejde paa den Maade. Jeg skal med nogle Tal gøre Rede for dette. Men jeg vil gerne tage Ministerens Spørgsmaal op med det samme. Ministeren siger, at Byggepriserne maa ned, idet de er for høje, men han forklarer ikke nærmere, hvordan han vil bære sig ad med at faa dem ned. Den Tankegang, der ligger bag Ministerens Udtalelser her, er sikkert den, at der er Uro og urimelige Strejker i Byggefaget og rejser urimelige Krav fra Bygningsarbejdernes Side, og at dette bevirker, at Byggeriet bliver for dyrt. Forholdene er imidlertid nu helt anderledes, end man efter disse Udtalelser skulde tro. Paa Byggepladserne hersker der Ro, Orden og Arbejdslyst, og det har der gjort i de sidste to Aar, efter at vi er kommet over den Bolschevikperiode, som vi alle sammen kender, og som hele Gullaschlivet førte os ind i. De i Byggefaget for Øjeblikket gældende Overenskomster mellem Arbejdere og Arbejdsgivere bliver respekteret af begge Parter, og naar de Overenskomster, der indgaas mellem disse to Parter, i hvem Køber- og Sælgerinteresserne i lige Grad er repræsenteret, tror jeg at Regering og Rigsdag ikke skal blande sig i Forholdet. Jeg tror for øvrigt ogsaa, at baade Arbejdsgiverne og Arbejderne vil bede sig fritaget for Indblanding fra Regeringens og Rigsdagens Side i dette Forhold, og jeg tror endvidere, at hverken Regeringen eller Rigsdagen vil være tjent med at blande sig i et Forhold, som disse to, Køber- og Sælgerinteresserne, har forhandlet sig til Rette om. Naar de paagældende Overenskomster respekteres — og jeg kan forsikre Ministeren og Tinget om, at det bliver de —, tror jeg ikke, der for vort Vedkommende er noget at reformere her. Hvad Materialpriserne og derunder Mesteravancerne angaar, kan jeg sige, at der i Øjeblikket paa dette Omraade er en Konkurrence, som i hvert Fald, efter hvad jeg har erfaret og tror, ikke kan siges at være uden Betydning. Jeg har tværtimod hørt det modsatte, nemlig at den Konkurrence, der finder Sted i Øjeblikket, bevirker, at Arbejdet ofte udføres til Priser, som ligger under, hvad det burde fremstilles til, og ogsaa hvad det egentlig kan fremstilles for. Maaske bør jeg dog undtage enkelte Grene, hvis Forhold jeg ikke kan se til Bunds i — f. Eks. Cementringen og Fremstillingen af Sanitetsartikler, idet der

jo ingen Konkurrence er i Henseende til Fremstilling af Cement og Sanitetsvarer —, men disse to Artikler spiller en saa fuldkommen underordnet Rolle paa et Byggeforetagende i Forhold til alle de andre Entrepriser, saa selv om der skulde være noget der — jeg tror det ikke, jeg kan ikke se det —, vil det ikke have nogen væsentlig Indflydelse paa Bygningen som Helhed.

Det, som Venstres Ordfører (Hagbart Berg) særlig har taget Sigte paa i sin Kritik af Arbejdslønningerne, er jo Arbejdsmændenes Fortjeneste. Han sagde, at en Arbejdsmand i København tjente mere end en faglært Murersvend i Provinsen, og jeg vil ikke bestride det; men jeg vil alligevel fremføre nogle Tal, som fuldt ud belyser dette Forhold; saa kan den højtærede Minister og det høje Ting selv skønne om Retfærdigheden eller Ikke-Retfærdigheden i dette Forhold. Jeg har nemlig saa sent som i Dag faaet nogle Oplysninger fra Murerlavet gennem en af de bedst underrettede, som har deltaget i baade de nuværende og tidligere Forhandlinger med Arbejderne, og han meddelte mig nogle Tal for et Byggeforetagende, der er en Mellemting mellem høj og lav Bebyggelse, et Byggeforetagende paa 2 Etager, som ikke maa være mere end 11 m højt. Disse Tal omhandler den Pris, der er aftalt mellem Parterne, og det er en Gennemsnits-Akkordpris paa 4 Kr. 20 Ø. pr. Tusind af de Sten, der bruges til et saadant Byggeforetagende. For denne Betaling skal den vedkommende tage Stenene paa Pladsen, han skal stable dem og bære dem op paa sin Ryg, og han skal samtidig læsse og bære den Mørtel, der medgaa til disse 1 000 Sten; for hele dette Arbejde faar han 4 Kr. 20 Ø. Nu er det interessant at se, hvad det er for en Vægt, der er Tale om, og jeg har saa tilladt mig at omsætte denne Vægt i Tønder Sæd, for det er noget, som vistnok de fleste her og maaske i Særdeleshed Venstres Folk har en lille Smule Indblik i. Disse 1 000 Sten vejer gennemsnitligt $2\frac{3}{4}$ kg pr. Sten, og omsætter jeg det til Pund, saa bliver det 5 500 Pund. De 7 hl Mørtel vejer 140 kg pr. hl, det giver, ligeledes omsat i Pund, 1 960 Pund. Det vil altsaa sige, at han skal læsse og bære op 7 460 Pund for 4 Kr. 20 Ø. Lad os nu gaa ud fra, at Manden skal tjene 16 Kr. 80 Ø. om Dagen; saa vil det altsaa sige, at han skal stable disse 29 840 Pund og bære dem op paa sin Ryg, og det bliver at sammenligne med 150 Tdr. Sæd, som skal bæres op paa 2dét Loft — det passer omtrent i Højden. Hvis den vedkommende vil have en større Fortjeneste,